Bestuursovereenkomst

Programma Zoetwaterregio Noord-Nederland 2e fase Deltaprogramma (2022-2027)

Van de samenwerkende overheden en maatschappelijke organisaties in Zoetwaterregio Noord-Nederland

Versie 22 februari 2022

Partijen

Waterschappen:

- Het Wetterskip Fryslân dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het Dagelijks Bestuur, gevestigd te Leeuwarden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door Mevrouw L.M.B.C. Kroon, dijkgraaf, ter uitvoering van het besluit van het Dagelijks Bestuur van dit waterschap van datum 2022, hierna genoemd “wetterskip Fryslân”;

- Het Waterschap Noorderzijlvest dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het Dagelijks Bestuur, gevestigd te Groningen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door Mevrouw A. van Velde lid van het Dagelijks Bestuur, ter uitvoering van het besluit van het Dagelijks Bestuur van dit waterschap van datum 2022, hierna genoemd “waterschap Noorderzijlvest”;

- Het Waterschap Hunze en Aa’s dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het Dagelijks Bestuur, gevestigd te Veendam, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer G.J. ten Brink, dijkgraaf, ter uitvoering van het besluit van het Dagelijks Bestuur van dit waterschap van datum 2022, hierna genoemd “waterschap Noorderzijlvest”;

- Het Waterschap Zuiderzeeland dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het Dagelijks Bestuur, gevestigd te Veendam, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de mevrouw H.C. Klavers, dijkgraaf, ter uitvoering van het besluit van het Dagelijks Bestuur van dit waterschap van datum 2022, hierna genoemd “waterschap Zuiderzeeland”;

- Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het Dagelijks Bestuur, gevestigd te Heerhugowaard, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd de heer S.J. Schenk lid van het Dagelijks Bestuur, ter uitvoering van het besluit van het Dagelijks Bestuur van dit waterschap van datum 2022, hierna genoemd “Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier”;

Provincies:

- De Provincie Flevoland dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het college van Gedeputeerde Staten, gevestigd te Lelystad, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer H. Hofstra, lid van Gedeputeerde Staten van en handelend namens de provincie Flevoland ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Flevoland van datum 2022, hierna genoemd "provincie Flevoland";

- De Provincie Groningen dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het college van Gedeputeerde Staten, gevestigd te Groningen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de mevrouw M.K. van Hoorn, lid van Gedeputeerde Staten van en handelend namens de provincie Groningen ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Groningen van datum 2022, hierna genoemd "provincie Groningen";

- De Provincie Fryslân dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het college van Gedeputeerde Staten, gevestigd te Leeuwarden, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer G.S Hoogland, lid van Gedeputeerde Staten van en handelend namens de provincie Fryslân ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Fryslân van datum 2022, hierna genoemd "provincie Fryslân";

- De Provincie Drenthe dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het college van Gedeputeerde Staten, gevestigd te Assen, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer J.N. Kuipers, lid van Gedeputeerde Staten van en handelend namens de provincie Drenthe ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe van datum 2022, hierna genoemd "provincie Drenthe";

- De Provincie Noord-Holland dan wel voor zover hun bestuursbevoegdheden betreft het college van Gedeputeerde Staten, gevestigd te Haarlem, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer C.J. Loggen, lid van Gedeputeerde Staten van en handelend namens de provincie Noord-Holland ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van datum 2022, hierna genoemd "provincie Noord-Holland";

Drinkwaterbedrijf:

- N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw drs. P.M. Pistor, Algemeen Directeur.

Tezamen hierna te noemen “partijen”,
Waterschappen en provincies gezamenlijk worden hierna “regionale partijen” genoemd.

OVERWEGINGEN

A. Gezien:

- de instemming van Bestuurlijk overleg Zoetwaterregio Noord-Nederland (BONN) met het Regionale Strategiedocument Noord-Nederland op 27 mei 2020 (en 11 september 2020) en vastgesteld door het Bestuurlijk Platform Zoetwater (BPZ) op 17 september 2020.
- de aanbevelingen van de beleidstafel droogte, zoals verwoord in het eindrapport 'Nederland beter weerbaar tegen droogte' (2019) waarin wordt aanbevolen dat de nadruk bij waterbeheer en landgebruik meer moet komen te liggen op het vasthouden en vertraagd afvoeren van water.
- het Deltaprogramma 2022, met als onderdeel het Deltaplan Zoetwater 2022-2027, aangeboden op 21 september 2021 aan de Tweede Kamer, samen met de begroting van het Deltafonds, waarin het investeringsprogramma Zoetwater is opgenomen dat € 19.100.000 reserveert voor de zoetwatervoorziening binnen zoetwaterregio Noord-Nederland (met uitzondering van het programma Zandgronden Noord-Nederland).
- dat voornoemde stukken bij Partijen genoegzaam bekend zijn en voor wat betreft het Deltaprogramma in te zien zijn op de website: www.deltacommissaris.nl.

Overwegende dat:

a) de Partijen in de zoetwaterregio Noord-Nederland werken aan de uitvoering van het maatregelenpakket (2022-2027).
b) De maatregelen betreffen zowel onderzoeksmaatregelen, pilots als uitvoeringsmaatregelen
c) De droge zomers in 2018, 2019 en 2020 hebben aangetoond dat in het waterbeheer een transitie gericht op vasthouden van water, beperken van de watervraag en vergroten van de voorraad gewenst is
d) de zoetwaterproblematiek binnen de zoetwaterregio Noord-Nederland een inzet vraagt van de Regionale Partijen om hun aandeel in de strategie en ambities, zoals verwoord in het Regionale Strategiedocument Noord-Nederland, bestuurlijk en organisatorisch te verankeren in hun beleids- en beheerplannen voor de periode 2022-2027 om de strategie en ambities te verwezenlijken;
e) de Regionale Partijen met hun bod (eigen investering €101.892.500,-) inzet van het Rijk verwachten, bestaande uit een cofinanciering met Deltafondsmiddelen (€17.800.000, inmiddels zijn twee maatregelen afgevallen)
f) de noodzakelijke nationale en regionale maatregelen en de financiering daarvan op Rijksniveau zijn vastgelegd in het Deltaplan Zoetwater 2022-2027 (onderdeel Deltaprogramma 2022);
g) op 27 mei 2021 de leden van het Bestuurlijk Platform Zoetwater hebben afgesproken dat, voor de programmering van zoetwatermaatregelen voor de periode tot en met 2027, afspraken over verantwoordelijkheden, kostenverdeling, financieel arrangement en planning via een specifieke uitkering per regio worden vastgelegd.
h) Ten aanzien van het programma Zandgronden Noord-Nederland een aparte bestuursovereenkomst is opgesteld
i) Ten aanzien van het project FRESHEM-NL is een aparte samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

Komen Partijen het volgende overeen:

Artikel 1. Begrippenkader

a. BONN:
Bestuurlijk overleg Zoetwaterregio Noord-Nederland. Bestuurlijk overleg met vertegenwoordigers van regionale overheden uit de zoetwaterregio Noord-Nederland. Voor de huidige samenstelling zie bijlage I.

b. BPZ:
Bestuurlijk platform zoetwater. Landelijk bestuurlijk overleg met vertegenwoordigers van de zoetwaterregio's, Interprovinciaal Overleg (IPO), Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Unie van Waterschappen (UvW) en Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Ministerie van Economische Zaken, Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) en Staf Deltacommissaris zijn agendalid. De natuur- en milieufederaties zijn vertegenwoordigd in het BPZ. Het BPZ stemt af over de uitvoering van de Deltabeslissing Zoetwater en bijbehorende zoetwaterstrategie en adviseert de stuurgroep Deltaprogramma.

c. Regio coördinator:
De regio coördinator vertegenwoordigt de regio Noord en neemt deel aan het kernteam van het Deltaprogramma Zoetwater. De regio coördinator bewaakt de voortgang van het maatregelenpakket, draagt zorg voor het opstellen van de jaarlijkse voortgangsrapportages en de overige inhoudelijke werkzaamheden met betrekking tot Bestuurlijk Overleg Zoetwaterregio Noord-Nederland.

d. Coördinerende provincie:
De provincie die een kassiersfunctie heeft voor de bijdrage van het rijk. De kassier vraagt de rijksbijdrage aan voor alle initiatiefnemers binnen de provincie via de landelijke subsidieregeling (SPUK Zoetwater) en beschikt deze door aan alle initiatiefnemers. De coördinerende provincie is verantwoordelijk voor de voortgangsrapportages aan het Rijk. In de regio Noord nemen de 5 coördinerende provincies de in de SPUK regeling beschreven taak van de regio coördinator op zich.

e. Deltabeslissing Zoetwater:
Hoofdkeuze voor de aanpak van de zoetwatervoorziening in Nederland. Het beleid dat voortvloeit uit het voorstel voor de Deltabeslissing, dat is opgenomen in het Deltaprogramma 2015, wordt door overheden verankerd in beleidsplannen. Dit beleid geeft richting aan de maatregelen die worden ingezet voor de aanpak van het behoud en waar mogelijk het verbeteren van de zoetwatervoorziening, op korte en op lange termijn.

f. Deltafonds:
Begrotingsfonds (als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Compatibiliteitswet 2001) dat bedoeld is voor de financiering en bekostiging van maatregelen en voorzieningen in verband met de opgaven op het gebied van waterveiligheid, zoetwatervoorziening en waterkwaliteit. De beoogde bijdragen uit het Deltafonds aan de zoetwatermaatregelen in de tweede fase zijn opgenomen in het Deltaprogramma 2022, verdeeld over de perioden 2022-2027 en een agendering van maatregelen voor de periode 2028-2033 waarover later een beslissing wordt genomen.

g. Initiatiefnemers:
Initiatiefnemers zijn de Partijen die maatregelen realiseren. Dit zijn op het moment van ondertekening waterschappen, provincies Drinkwaterbedrijven en LTO-Noord (genoemd in tabel 1).

h Regionale overheden:

Alle ondertekenende overheden: provincies en waterschappen

i. Partijen:
Alle ondertekenende regionale deelnemers.

j. Specifieke uitkering (SPUK):
De bijdrage van het Rijk aan het programma voor de 2e fase Deltaprogramma zoetwater wordt middels een specifieke uitkering (SPUK Zoetwater) beschikbaar gesteld aan de coördinerende provincie. De voorwaarden en verplichtingen die het rijk stelt aan de ontvanger staan beschreven in de SPUK Zoetwater (zie bijlage VI).

k. Werkwijze:
Bestuurlijke afspraak over werkwijze zoetwaterprogrammering.

l. Zoetwaterregio's (waaronder zoetwaterregio Noord-Nederland):
Het landelijk deelprogramma Zoetwater kent zes Zoetwaterregio's, waaronder zoetwaterregio Noord-Nederland Zie het kaartje hieronder voor een geografische aanduiding

Artikel 2. Doel en reikwijdte

Deze overeenkomst heeft tot doel om de afspraken vast te leggen tussen de Regionale Partijen onderling voor de uitvoering van de maatregelen Zoetwaterregio Noord-Nederland fase 2(m.u.v. het programma zandgronden Noord-Nederland 2022-2027). De afspraken betreffen: de organisatie van de uitvoering, de financiering, de aanwijzing van de coördinerende provincies en de rapportage over besteding van middelen.

Artikel 3. De maatregelen en investeringen

1. Partijen hebben de uitvoering van de maatregelen nader uitgewerkt in de strategie zoetwaterregio Noord-Nederland.

2. Partijen spannen zich maximaal in om het toegezegde investeringsvolume van het regionale bod gestand te doen. Partijen spannen zich in om hiervoor de middelen in hun begrotingen en meerjarenramingen te reserveren(conform tabel 1).
3. Het Rijk heeft voor de uitvoering van de maatregelen Zoetwaterregio Noord-Nederland de toegezegde middelen uit het Deltafonds gereserveerd (conform tabel 1).

Tabel 1. De samenstelling van het maatregelenpakket.

Programma	Maatregel	Totale kosten	Deltafonds	Initiatiefnemer
Kunstwerken	Onderzoek anti-verziltingsmaatregelen Sluis Harlingen	€100.000	€25.000	Provincie Fryslân
	Onderzoek naar optimalisatie aanvoergemalen naar oostelijke regio's Hunze en Aa's, Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta	€200.000	€50.000	Waterschap Hunze en Aa's
	Natte infrastructuur Noordkop	€37.500.000	€500.000	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Laag Noord-Nederland	Freshem	€6.100.000	€3.100.000	Provincie Fryslân
	Zoete toekomst Texel (2e fase)	€825.000	€205.000	Provincie Noord-Holland
	Zoet-Zout Lauwersmeer (2e fase)	€2.000.000	€500.000	LTO-Noord
	Experiment alternatief grondgebruik laag gelegen veengebieden	€500.000	€125.000	Provincie Flevoland
	Vervolg Spaarwater Flevoland	€400.000	€100.000	Provincie Flevoland
	Stimuleren implementatie spaarwatermaatregelen	€600.000	€150.000	Provincie Noord-Holland
	Salfar	€2.500.000	€625.000	Provincie Groningen
	Onderzoek opslagwater door industrie	€250.000	€62.500	Provincie Groningen
	ASR Hoorn (Ondergrondse drinkwateropslag)	€6.000.000	€1.500.000	PWN
	Hergebruik effluent Garmerwolde	€30.500.000	€3.050.000	Waterschap Noorderzijlvest
Hoog Noord Nederland	Beekherstel Linde en Koningsdiep	€8.650.000	€2.150.000	Provincie Fryslân
	Beekherstel Hunze en Drentse Aa	€22.700.000	€5.675.000	Waterschap Hunze en Aa's

Financiën en Organisatie

Artikel 4. Financiële regeling Rijk – Regio Noord-Nederland

1. De financiële afspraken tussen het Rijk en de zoetwaterregio Noord-Nederland worden vastgelegd in een specifieke uitkering (SPUK). De SPUK bevat onder andere de volgende afspraken:

a) Het totale pakket aan maatregelen, zoals opgenomen in de strategie Zoetwaterregio Noord-Nederland (m.u.v. het programma zandgronden Noord-Nederland 2022-2027) heeft een omvang van ca 119.7 miljoen euro. Van dit bedrag wordt circa 102 miljoen euro ingebracht door de regionale partijen. Dit betekent dat het Rijk aan de maatregelen de strategie Zoetwaterregio Noord-Nederland 17,8 miljoen euro bijdraagt voor de periode 2022-2027.
b) De bijdrage van het Rijk voor de uitvoering van de maatregelen die zijn opgenomen in de strategie Zoetwaterregio Noord-Nederland wordt via een Specifieke Uitkering (SPUK) toegekend aan de voor de betreffende maatregel coördinerende provincie .
c) Ten aanzien van de bijdrage van het Rijk gelden de volgende Rijksregels over BTW:
    - De toegezegde Rijksbijdragen bij de projecten zijn inclusief BTW;
    - Provincies en gemeenten mogen in sommige gevallen een beroep doen op het BTW-compensatiefonds om de door hen afgedragen BTW terug te vorderen;
    - Het Rijk stort het BTW-compensabele deel van zijn bijdrage in het BTW-compensatiefonds en geeft een beschikking voor de netto bijdrage aan het programma aan de coördinerende provincie ;
    - De omvang van het BTW-compensabele deel wordt bepaald op basis van een raming die de initiatiefnemer opstelt en die getoetst wordt door het Rijk;
    - De initiatiefnemer kan de compensabele BTW op basis van daadwerkelijke betaalde rekeningen terugvragen bij de beheerder van het BTW-compensatiefonds;
    - Verrekening van de BTW achteraf met het Rijk vindt niet plaats.

Artikel 5. Financiële afspraken tussen Partijen onderling

1. De aansturing van het werkprogramma, de verantwoording van de Rijksmiddelen uit het Deltafonds (Programmamiddelen) voor maatregelen uit de strategie Zoetwaterregio Noord-Nederland is een verantwoordelijkheid van Partijen en gebeurt door het Bestuurlijk Overleg Noord-Nederland (BONN).
2. De coördinerende provincie zorgt via een (subsidie)regeling of incidentele subsidie voor toedeling van de Rijksmiddelen aan de initiatiefnemers. Uitgangspunt daarbij is dat de coördinerende provincie geen aanvullende inhoudelijke eisen aan de maatregelen of projecten stelt ten opzichte van de landelijke regeling. Aanvragen voor maatregelen uit de strategie Zoetwaterregio Noord-Nederland, worden toegekend tot 80% van de toegedeelde netto Rijksbijdrage (zie bijlage V). De laatste 20% van de netto Rijksbijdrage wordt toegekend bij oplevering van de maatregelen. De initiatiefnemer zorgt dat alle informatie noodzakelijk voor de SPUK aanvraag wordt aangeleverd aan de coördinerende provincie . De regiocoördinator per maatregel is opgenomen in bijlage 3. De coördinerende provincie informeert de initiatiefnemer over de reactie van het rijk.
3. Gedurende de looptijd van de tweede fase van het Deltaprogramma Zoetwater kunnen er middelen vrijvallen ingeval:
    i. een partij niet in staat is om de beschikte Rijksbijdrage te besteden
    ii. het beschikbaar komen van aanvullende Rijksmiddelen
    iii. ontwikkelingen bijvoorbeeld in kennis een geprogrammeerde maatregel niet effectief of onuitvoerbaar maken.
    iv. een partij de regionale bijdrage niet kan leveren

    In dat geval kunnen de Initiatiefnemers een beroep doen op de vrijvallende of aanvullende middelen. Hiervoor gelden de volgende regels:

    a) Bijsturing van het maatregelenpakket vindt jaarlijks plaats door de initiatiefnemers zelf. De bijsturing geschiedt als volgt: jaarlijks wordt in een rapportage door de initiatiefnemer de voortgang per maatregel in beeld gebracht. Wanneer een maatregel niet of niet volledig wordt uitgevoerd, kan de initiatiefnemer een voorstel doen voor

het (het restant van) de voor de maatregel beschikbare middelen inzetten voor een maatregel die past binnen gedane SPUK aanvragen. De initiatiefnemer zal het voorstel voorleggen aan het BPZ ter goedkeuring. De regiocoördinator informeert het BONN jaarlijks middels de voortgangsrapportage over deze wijzigingen.

c) Vallen gedurende de looptijd van de tweede fase middelen vrij binnen het maatregelenpakket omdat een partij niet in staat is om de beschikte middelen te besteden dan geldt dat partijen binnen de Zoetwaterregio Noord-Nederland bij het BONN een voorstel kunnen doen voor vervangende maatregelen. Het BONN zal dit voorstel vervolgens indienen bij het BPZ. Het BPZ bepaalt of het voorstel gehonoreerd wordt.

d) Komen er aanvullende (rijks)budgetten beschikbaar dan wordt door het BONN een afweging maakt waaraan deze middelen het beste aan kunnen worden besteed en maakt hiervoor een voorstel. Het BPZ besluit over de ingediende voorstellen, waarna een coördinerende provincie een formele aanvraag kan indien.

4. Initiatiefnemers die geen deel uitmaken van dit maatregelenpakket (tabel 1), maar wel met een project een bijdrage aan de zoetwateropgave willen leveren, kunnen daartoe voorstellen indienen bij de regio coördinator. Het BONN beslist over de mogelijkheden van opname in het maatregelenpakket en cofinanciering bij vrijval van middelen.
5. Voor initiatiefnemers die geen deel uitmaken van deze overeenkomst wordt (tabel 1) intentieovereenkomst gesloten.

Artikel 6. Organisatie

1. Bij het opstellen van deze overeenkomst is de door de leden van het BPZ (17 september 2020) vastgestelde werkwijze gehanteerd zoals genoemd in bijlage IV. Mocht het maatregelenpakket zoetwaterregio Noord-Nederland worden bijgesteld dan passen Partijen de genoemde werkwijze dienovereenkomstig toe. Aanpassing van deze werkwijze is alleen mogelijk na instemming door de leden van het BPZ. Het BONN kan hiervoor voorstellen doen aan het BPZ.
2. Bij de uitvoering van de maatregelen Zoetwaterregio Noord-Nederland draagt iedere initiatiefnemer zelf de verantwoordelijkheid voor de realisatie van de maatregelen zoals die per Partij zijn beschreven.
3. Het BONN zorgt voor de coördinatie van de uitvoering van de maatregelen. Het BONN:
   - bewaakt en rapporteert over de voortgang en samenhang het maatregelenpakket Zoetwaterregio Noord-Nederland en signaleert en bespreekt eventuele knelpunten in de uitvoering van deze overeenkomst;
   - actualiseert periodiek het maatregelenpakket Zoetwaterregio Noord-Nederland
   - verzorgt de afstemming met het BPZ;
5. Uiterlijk 31 december 2024 worden de afspraken in deze bestuursovereenkomst betreffende de financiering en de organisatie geëvalueerd en na overeenstemming tussen Partijen zo nodig bijgesteld.

Artikel 7. Voortgangsrapportage

1. Op basis van een jaarlijkse voortgangsrapportage informeren Partijen elkaar via het BONN over de voortgang van de uitvoering van het Maatregelenpakket Zoetwaterregio Noord-Nederland 2022-2027.
2. Over de uitvoering van de maatregelen wordt jaarlijks als volgt gerapporteerd:
   - Van initiatiefnemers aan het BONN en op basis hiervan vanuit het BONN ter informatie naar GS van de coördinerende provincie.;
   - Van het BONN in gebundelde vorm voor de gehele zoetwaterregio Noord-Nederland aan het Rijk op het niveau van maatregelen.
3. Onderdelen van de jaarlijkse rapportage zijn:

- Voortgang van de uitvoering van maatregelen in termen van:
  % voorbereiding (verkenning/planvorming), % uitvoering en % gereed.
- Inzicht in de financiële uitgaven op basis van informatie die beschikbaar komt uit de horizontale verantwoording door Partijen
- Verloop van programma als geheel:
  % verloopt volgens planning; % loopt enige vertraging op, % loopt ernstige vertraging op.
- Verklaring van eventuele afwijkingen.
- Voorstellen voor aanpassing programma.
- Waar mogelijk worden doelbereik en effect van de maatregelen kwalitatief en kwantitatief geduid.
- Prognose van de eindstand van het programma op de aspecten tijd, geld, kwaliteit en doelbereik.

4. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt uiterlijk op 1 maart van het daarop volgende jaar door de regio coördinator bij het Rijk ingediend.
5. De provinciale coördinator heeft de eindverantwoordelijkheid voor de juiste aanlevering van de SISA informatie aan het Rijk. Via het jaarrekening traject zorgt de initiatiefnemerdat jaarlijks voor 15 juli de SISA van de besteding van de Rijksbijdrage en de gerealiseerde cofinanciering bij het Rijk wordt ingediend.
6. De coördinerende provincies zetten de deltafondssubsidie middels subsidiebeschikkingen door naar de initiatiefnemers.

Overige bepalingen

Artikel 8. Looptijd en planning

1. Deze overeenkomst treedt na ondertekening met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2022 en eindigt op 31 december 2027.
2. Uiterlijk een jaar voor laatstgenoemde datum treden Partijen in overleg over een vervolg op deze overeenkomst voor de periode 2028 - 2033, of over maatregelen die nog moeten worden afgerond.

Artikel 9. Wijzigingen en beëindiging

1. Elke partij kan de andere Partijen verzoeken deze overeenkomst te wijzigen.
2. Wijzigingen van één of meer bepalingen van de overeenkomst behoeven de instemming van alle Partijen.
3. Beëindiging van deze overeenkomst kan uitsluitend plaatsvinden om zwaarwegende redenen die naar redelijkheid niet waren te voorzien.
4. Tussentijdse opzegging door één van de Partijen kan pas worden geëffectueerd na een schriftelijk verzoek hiertoe aan de andere Partijen waarna Partijen in een bijzonder gezamenlijk overleg de reden voor opzegging hebben besproken en zich tot het uiterste hebben ingespannen om deze in de geest van deze overeenkomst op te lossen.

Artikel 10. Geschillen

a) Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
b) In geval zich ter zake de uitleg of uitvoering van deze overeenkomst enig geschil tussen Partijen voordoet, zullen Partijen zich ervoor inspannen om dat geschil in goed onderling overleg op te lossen.
c) Alle onoplosbare geschillen voortvloeiend uit deze overeenkomst, zullen bij uitsluiting worden voorgelegd aan de Rechtbank in Noord-Holland te Amsterdam.

.

Artikel 11. Slotbepaling

1. De volgende bijlagen vormen een nadere uitwerking van of toelichting op de afspraken in deze overeenkomst. Partijen hebben hier kennis van genomen:
   I. Samenstelling BONN
   II. Strategie zoetwaterregio Noord-Nederland
   III. Toegezegde bijdragen per organisaties op basis van het regionaal bod
   IV. Werkwijze voor de zoetwaterprogrammering door Rijk-Regio
   V. Specifieke Uitkering Zoetwater (SPUK): Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat voor stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater

Aldus ondertekend door alle partijen op @dag @maand 2022.

Provincie Drenthe

Aldus ondertekend door de heer J.N. Kuipers

Datum

Provincie Groningen

Aldus ondertekend door mevrouw M.K. van Hoorn

Datum

Provincie Fryslân

Aldus ondertekend door de heer G.S. Hoogland

Datum

Provincie Noord-Holland

Aldus ondertekend door de heer C.J. Loggen

Datum

Provincie Flevoland

Aldus ondertekend door de heer H. Hofstra

Datum

Waterschap Hunze en Aa’s

Aldus ondertekend door de heer G.J. ten Brink

Datum

Wetterskyp Fryslân

Aldus ondertekend door mevrouw L.M.B.C. Kroon

Datum

Waterschap Noorderzijlvest

Aldus ondertekend door mevrouw A. van Velde

Datum

Hoogheemraadschap van het Hollands Noorderkwartier

Aldus ondertekend door de heer S.J. Schenk

Datum

Waterschap Zuiderzeeland

Aldus ondertekend door mevrouw H.C. Klavers

Datum

N.V. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland

Aldus ondertekend door mevrouw drs. P.M. Pistor

Datum

BIJLAGEN

I. Samenstelling BONN
II. Strategie zoetwaterregio Noord-Nederland
III. Regiocoördinator per maatregel
IV. Werkwijze voor de zoetwaterprogrammering door Rijk-Regio
V. Specifieke Uitkering Zoetwater (SPUK): Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat voor stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater

BIJLAGE I: Samenstelling BONN

Mevr. M. K. van Hoorn, voorzitter (provincie Groningen)
Dhr. S.J. Schenk (hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier)
Mevr. H. Klavers (waterschap Zuiderzeeland)
Mevr. A. van Velde/Dhr. E. Luitjens (waterschap Noorderzijlvest)
Dhr. G.J. ten Brink (waterschap Hunze en Aa's)
Dhr. O. van der Galiën/Mevr. L. Kroon (Wetterskip Fryslân)
Dhr. C. Loggen (provincie Noord-Holland)
Dhr. D. Hoogland (provincie Fryslân)
Dhr. H. Kuipers (provincie Drenthe)
Dhr. H. Hofstra (provincie Flevoland)
Mevr. L.R. Santhagens (RWS Noord-Nederland)
Mevr. R. Zwart (waterbedrijf Groningen, mede namens WMD en Vitens)
Mevr. P. Pistor (PWN Drinkwaterbedrijf Noord-Holland)
Dhr. E. Faber (namens Friese Gemeenten)
Dhr. H. Kosters (namens gemeenten Noord-Drenthe)
Dhr. D. van der Molen (Ministerie van I&W)
Dhr. L. Schouwstra (RWS Midden-Nederland, agendalid)
Dhr.S. Groen (Ministerie van LNV)

BIJLAGE III. Regiocoördinator per maatregel

Programma	Maatregel	Regiocoördinator
Kunstwerken	Onderzoek anti-verziltingsmaatregelen Sluis Harlingen	Fryslân
	Onderzoek naar optimalisatie aanvoergemalen naar oostelijke regio's Hunze en Aa's, Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta	Drenthe
	Natte infrastructuur Noordkop	Noord-Holland
Laag Noord-Nederland	Freshem	Fryslân
	Zoete toekomst Texel (2e fase)	Noord-Holland
	Zoet-Zout Lauwersmeer (2e fase)	Groningen
	Experiment alternatief grondgebruik laag gelegen veengebieden	Flevoland
	Vervolg Spaarwater Flevoland	Flevoland
	Stimuleren implementatie spaarwatermaatregelen	Noord-Holland
	Salfar	Groningen
	Verbeteren bodemstructuur Kleigrond	Groningen
	Onderzoek opslagwater door industrie	Groningen
	ASR Hoorn (Ondergrondse drinkwateropslag)	Noord-Holland
	Hergebruik effluent Garmerwolde	Groningen
Hoog Noord Neder-land	Beekherstel Linde en Koningsdiep	Fryslân
	Beekherstel Hunze en Drentse Aa	Drenthe

Bijlage IV. Werkwijze voor de zoetwaterprogrammering door Rijk-Regio

A. Begrippenkader

Amendement Verzoek tot aanpassing (van het budget) van een van de onderdelen (project, programma, onderzoek, pilot) in de programmering van het Deltaprogramma Zoetwater door een van de initiatiefnemers.

Bovenregionale maatregelen Maatregelen met een bovenregionaal karakter kunnen in aanmerking komen voor een hogere bijdrage uit het Deltafonds, tot maximaal 50%. Het gaat om maatregelen die de schaal van een zoetwaterregio overschrijden en/of:

- direct bijdragen aan "klimaatbestendig zoetwatervoorziening hoofdwatersysteem". Dat betreft regionale maatregelen of aanvoerroutes die bijdragen en/of onderdeel vormen van die voorgestelde verdeling in het hoofdwatersysteem;
- die breder toepasbaar zijn in verschillende zoetwaterregio's.

Deltaplan Zoetwater fase 2 Uitvoeringsprogramma van het Deltaprogramma Zoetwater: beschrijft de manier waarop de Deltabeslissing Zoetwater wordt gerealiseerd; omvat een gezamenlijk investeringsprogramma van Rijk (Deltafonds), zoetwaterregio's en een aantal sectoren/gebruiksfuncties voor de periode 2022-2027, een onderzoeksprogramma en een agenda met kansrijke maatregelen voor de middellange en lange termijn.

DPZW projectenformat Gestandaardiseerde format opgesteld door het Programmabureau Zoetwater, dat moet worden ingevuld voor elk project of programma dat financiering vraagt vanuit het Deltafonds. Het projectenformat wordt elk jaar door de indieners geactualiseerd ten behoeve van de monitoring van de voortgang en programmering van het Deltaprogramma Zoetwater.

ECK-B Expertisecentrum Kosten en Baten: geeft in opdracht van het Programmabureau Zoetwater een advies ('second opinion') van de onderbouwingen van de kosten en de risicoanalyse voor de verschillende onderdelen met een Rijksbijdrage in de programmering van het Deltaprogramma Zoetwater.

Hardheidsclausule Onderdeel van de werkwijze programmering Deltaprogramma Zoetwater dat beschrijft hoe te handelen bij een financiële tegenvaller door onvoorziene omstandigheden, niet voorzien in de risicoanalyse en redelijkerwijs niet alleen door de initiatiefnemers kan worden gedragen.

Innovatieve Zoetwater (pilot)projecten De ambitie voor de tweede fase van het Deltaprogramma Zoetwater is om vernieuwende (pilot)projecten te ondersteunen die gericht zijn op lange termijn transities en die perspectief bieden op realisatie op grotere schaal. Dergelijke projecten kunnen in aanmerking komen voor een hogere bijdrage uit het Deltafonds, tot maximaal 50%.

MIRT Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport: investeringsprogramma van het Rijk voor ruimtelijke en infrastructurele programma's en projecten. Programma's en projecten doorlopen in samenwerking tussen het Rijk en decentrale overheden drie of vier fasen: onderzoek, verkenning, planuitwerking en realisatie.

Programmabureau Zoetwater Werkorganisatie ter ondersteuning van de taken van het Bestuurlijk Platform Zoetwater met vertegenwoordigers van enkele zoetwaterregio's, IPO, UvW, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (DGWB) dat de landelijke

coördinatie van de uitvoering van het Deltaplan Zoetwater, de uitwerking van Waterbeschikbaarheid en de verdere ontwikkeling van de voorkeurstrategie verzorgt met inbreng van zoetwaterregio's, Rijkswaterstaat, koepels, Rijk en gebruikers via maandelijkse werksessies.

Regulier beheer en onderhoud *Het beheer en onderhoud van watersystemen en/of technische installaties/kunstwerken om het dagelijks functioneren ervan in stand te houden.*

Regiovertegenwoordiger Ambtelijk vertegenwoordiger van de zoetwaterregio.

Specifieke Uitkering Een uitkering aan provincies en/of gemeenten voor een specifiek doel, waaraan voorwaarden zijn verbonden

Facultatief indien de regio hier behoefte aan heeft:
Regionale Bestuursovereenkomst Per (zoetwater)regio kan indien gewenst een bestuursovereenkomst worden opgesteld, waarin deze werkwijze wordt opgenomen.

Samenwerkingsovereenkomst Nadere uitwerking van (een onderdeel van) de Regionale Bestuursovereenkomst Zoetwater waarin Partijen nadere afspraken maken over de realisatie van (onderdelen van) de programmering Zoetwater.

B. Doel, afbakening en status

Doel
Het vastleggen van de werkwijze en planning van de programmering is bedoeld om de maatregelen binnen tijd, scope en budget te realiseren.

Afbakening
De beschrijving van werkwijze heeft betrekking op de programmering en de financiering van de zoetwatermaatregelen die opgenomen zijn in het Deltaplan Zoetwater en die bekostigd worden of waaraan wordt bijgedragen vanuit het Deltafonds. Deze maatregelen staan genoemd in het Deltaprogramma 2022.

Status
De beschreven werkwijze betreft een aantal bestuurlijke afspraken ten behoeve van de programmering van zoetwatermaatregelen en is niet in rechte afdwingbaar.

C. Werkwijze voor de programmering

1. Beschikbaar budget vanuit het Deltafonds
Voor het Deltaprogramma Zoetwater is 150 mln euro investeringsruimte vanuit het Deltafonds voor de periode 2022-2027 beschikbaar. De minister van IenW heeft in een brief aan de Tweede Kamer d.d. 4 juni 2020 de intentie uitgesproken om voor de tweede fase van het Deltaprogramma Zoetwater €100 miljoen extra uit het Deltafonds beschikbaar te stellen. Met deze en daarmee gepaard gaande extra regionale cofinanciering, waarmee de totale cofinanciering vanuit de regio op ongeveer €540 miljoen komt, kan in fase 2 van het deltaprogramma Zoetwater een maatregelenpakket gerealiseerd worden van ongeveer €800 miljoen.

2. Typen maatregelen
Het Deltaplan Zoetwater is opgebouwd uit 4 typen maatregelen. Het betreft:

1. Projecten met fysieke ingreep: de specificaties liggen vast en kunnen in de verdere uitwerking niet (of nauwelijks) worden aangepast;
2. Programma's: regio's met een programmatische aanpak waarbij resultaatafspraken worden gemaakt over de omvang van gespecificeerde typen maatregelen, die in gebiedsprocessen worden ingezet. De maatregelen binnen het programma moeten voldoen aan de BPZ-criteria en (majeure) wijzigingen in omvang of type van de in te zetten maatregelen binnen het programma, worden aan het BPZ voorgelegd;
3. Onderzoek: eindproduct is nog niet exact gespecificeerd. Op basis van vast budget kan hoeveelheid en kwaliteit worden geoptimaliseerd;
4. Innovatieve Zoetwater Pilots: een combinatie van innovatieve fysieke maatregelen en onderzoek. Gegeven de hoeveelheid middelen kan de omvang en diepgang worden aangepast.

3. Bijdragen vanuit het Deltafonds

Bijdragen vanuit het Deltafonds voor de verschillende typen maatregelen uit het Deltaplan Zoetwater 2022-2027 zijn gemaximeerd en afhankelijk van uitvoering door rijk of regio:

Uitvoering door het Rijk: bijdrage vanuit het Deltafonds is 100% (voor elk van de vier hier bovengenoemde typen maatregelen).

Uitvoering project door andere partner:
1. Projecten en programma's in de regio: maximaal 25% bijdrage vanuit het Deltafonds;
2. Projecten van bovenregionaal belang: maximaal 50% bijdrage vanuit het Deltafonds;
3. Innovatieve Zoetwater Pilots: maximaal 50% bijdrage vanuit het Deltafonds.

Deze percentages vormen het uitgangspunt. Hogere of lagere percentages zijn mogelijk. Dit wordt per geval onderbouwd en voorgelegd aan BPZ.

Verder gelden de volgende principes:
- hetzelfde type maatregelen in verschillende zoetwaterregio's, komen in aanmerking voor dezelfde bijdrage uit het Deltafonds (het principe 'gelijke monniken, gelijke kappen');
- Zoetwatermaatregelen, die ook bijdragen aan andere doelen, komen in aanmerking voor een bijdrage uit het Deltafonds, naar rato waarin deze bijdragen aan het Zoetwaterdoel.

4. Aanwending bijdragen vanuit het Deltafonds

Het Deltafonds heeft het karakter van een investeringsfonds. De bijdragen uit het Deltafonds zijn bedoeld voor investeringen in zoetwatermaatregelen door Rijk en regio. De aan de zoetwatermaatregelen gekoppelde personeelskosten worden niet bekostigd uit het Deltafonds, met uitzondering van RWS, omdat RWS niet over een andere financieringsbron beschikt.
Als er sprake is van innovatieve of kostenbesparende uitvoering van wettelijke taken en beheer en onderhoud –voor zover deze gekoppeld zijn aan de investeringen in zoetwatermaatregelen en breed toepasbaar zijn - dan kunnen betreffende maatregelen in aanmerking komen voor een bijdrage uit het Deltafonds. Niet bekostigd wordt regulier beheer en onderhoud van watersystemen en/of van technische installaties/kunstwerken om het dagelijks functioneren ervan in stand te houden, met uitzondering van RWS omdat RWS niet over een andere financieringsbron beschikt wordt het aan zoetwatermaatregelen gekoppelde regulier beheer en onderhoud uit het Deltafonds gefinancierd tot de volgende Service Level Agreement (SLA). Indien sprake is van een innovatief en/of verbeterd dagelijks beheer en onderhoud dat bijdraagt aan waterbeschikbaarheid en om investeringen vraagt, dan kunnen betreffende maatregelen in aanmerking komen voor een bijdrage uit het Deltafonds.

Fasering

Voor de programmering van de zoetwater maatregelen type 1 en binnen type 2 wordt gebruik gemaakt van de terminologie van de MIRT-systematiek. Er worden 3 of 4 fasen onderscheiden: (onderzoek), verkenning, planuitwerking en realisatie. Er wordt een besluit genomen per fase.

5. Wijze van programmeren en planning jaarlijkse programmering

Op basis van de concept voorkeursmaatregelen die het Programmabureau uitwerkt besluit het Bestuurlijk Platform Zoetwater over maatregelenpakketten die in het Deltaplan Zoetwater fase 2 worden opgenomen. Op basis hiervan worden maatregelen geprogrammeerd en afgesproken bedragen in begrotingen van de deelnemende organisaties opgenomen.

Het budget uit het Deltafonds wordt over RWS en de regio's verdeeld op basis van de door het BPZ vastgestelde criteria (zie hieronder) en globale ramingen. Er kan gewerkt worden met tranches zodat ook projecten die nog in ontwikkeling zijn nog in de 2e fase tot uitvoering kunnen komen.

BPZ criteria voor bijdrage uit het Deltafonds
Criteria voor legitimiteit bijdrage uit Deltafonds: • geen reguliere (wettelijke) taken; • geen regulier beheer en onderhoud; • geen personeelskosten. Criteria voor bijdrage uit Deltafonds: • Effectiviteit gerelateerd aan gekozen doel; • Cofinanciering als uiting van bestuurlijk commitment; • Kosten en - waar mogelijk - baten in beeld. Overige criteria: • Voorkeursvolgorde; • Bovenregionaal schaalniveau; • Waterbeschikbaarheid: in dialoog met gebruikers; • Integraal: bijdrage aan andere doelen; • Innovatief: vernieuwing in ruimtelijke inrichting, techniek, beleid of proces; • Solidariteit, Flexibiliteit, Duurzaamheid.

Jaarlijks wordt een geactualiseerde programmering opgesteld door het Programmabureau. Deze is afgestemd op de planningscyclus van de Rijksbegroting. In fase 1 van het DPZW werd een concept programmering bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ingediend op 1 november. Een definitieve programmering uiterlijk 1 februari. Het BPZ werd vooraf instemming gevraagd over de programmering, de fasering, het omgaan met mee- en tegenvallers en eventuele amendementen. Het BPZ besluit vormde een advies voor de Deltacommissaris en voor de reservering van budgetten in het Deltafonds door IenW en op begrotingen van andere deelnemende Partijen. De initiatiefnemers leverden via een door het Programmabureau opgesteld DPZW-projectenformat voor 1 maart informatie aan ten behoeve van de voortgangsrapportage en voor 15 september ten behoeve van de jaarlijkse programmering. De jaarlijkse programmering werd uitgewerkt in een planningstabel en financieringstabel met jaarreeksen. De Minister van IenW wordt periodiek geïnformeerd en waar nodig om een besluit gevraagd.
Het uitgangspunt van een specifieke uitkering is dat de provincie jaarlijks verantwoording aflegt in hun eigen jaarverslag. In de werkgroep specifieke uitkering zal besproken worden hoe bovenstaande werkwijze vorm gegeven kan worden in de specifiek uitkering.

6. Financieringsgrondslag

De Deltafondsbijdrage voor waterschappen kan via incidentele subsidies ter beschikking worden gesteld.

Voor uitkeringen aan provincies wordt gebruik gemaakt van de Specifieke Uitkering (SPUK). Zo min mogelijk administratieve lastendruk voor Rijk en regio;

- Voldoen aan de BPZ-criteria zoals hierboven omschreven;
- Specifieke uitkeringen aan provincies kunnen door provincies naar andere partijen doorbeschikt worden (gemeenten, waterschappen, agrariërs, terreinbeheerders, waterbedrijven etc). De monitoring en verantwoording blijft in dat geval wel berusten bij de provincies;
- Gebruik maken van de ervaringen die DPRA en de provincies met SPUK's hebben opgedaan.

Regionale partijen waren betrokken bij de vormgeving van de SPUK's.
De nadere uitwerking met regionale partijen gebeurt waar nodig in samenwerkingsovereenkomsten per programma of project.

7. Beschikbaar komen Deltafondsmiddelen

Rijksbudgetten zijn gereserveerd in de Rijksbegroting en komen beschikbaar als de Minister akkoord is met het voorgestelde Deltaplan Zoetwater fase 2. Voor maatregelen die in 2022 een Rijksbijdrage ontvangen, komen de Rijksbudgetten beschikbaar met de publicatie van de Rijksbegroting 2022 in september 2021. Eventuele wijzigingen van de Deltafondsbegroting 2022 kunnen bij Voorjaarsnota, tenzij het een project betreft waarover politiek nog geen overeenstemming is. Dan komt het budget beschikbaar nadat de Kamer de begroting heeft goedgekeurd. Het afgesproken bedrag wordt aan het project beschikbaar gesteld na een positieve beoordeling van de kostenonderbouwing en risicoanalyse door het ECK-B, zie 10.
Deltafondsmiddelen kunnen beschikbaar gesteld via:

- Subsidies aan waterschappen;
- Specifieke Uitkeringen (SPUK) aan provincies.

8. Onderbouwing kostenberekening

De kostenberekening is gebaseerd op een erkende methodiek (zoals de Standaard Systematiek Kostenramingen, SSK-methode) en/of de ECK-B factsheets van kostenramingen voor zoetwatermaatregelen. Deze zijn bij het Programmabureau opvraagbaar. Als er geen factsheet of SSK is gebruikt voor de kostenraming geeft de initiatiefnemer aan op basis van welke eenheidsprijzen de raming is gebaseerd, inclusief verwijzing. Als de kostenraming van de initiatiefnemer afwijkt van de SSK/factsheet is een onderbouwing nodig. De kostenberekening en toelichting daarop omvat ten minste de volgende punten:

- beschrijving van de gebruikte methode;
- hoeveelheden en eenheidsprijzen;
- afzonderlijke posten zijn exclusief BTW, maar de totale raming is altijd inclusief BTW;
- onderscheid in investeringskosten, kosten voor beheer en onderhoud en personele kosten;
- Kosten onderbouwing voor alle projectactiviteiten, onderscheid in fysieke ingrepen, onderzoek, monitoring, proces (bijvoorbeeld bijeenkomsten);
- duidelijke onderverdeling in de doorlooptijd van de projectactiviteiten gekoppeld aan de projectplanning.

9. Mee- en tegenvallers

Meevallers kunnen –na besluitvorming in BPZ- binnen of buiten de betreffende zoetwaterregio (of het hoofdwatersysteem) worden ingezet voor extra maatregelen of om kostenoverschrijdingen bij andere projecten binnen of buiten de regio te compenseren.
Voor kostenoverschrijdingen van projecten geldt het volgende:
De tegenvaller mag niet het gevolg zijn van een uitbreiding van de omvang van het project;

- De tegenvaller moet onvoorzien, onontkoombaar en niet uit te stellen zijn;
- De tegenvaller moet onderbouwd zijn;
- Er mogen geen voorzienbare risico's zijn op verdere kostenoverschrijding;

- Er moet worden gekeken naar versoberingsopties binnen het beschikbare budget voor de maatregel;
- Er moet gekeken worden naar opvang van de tegenvaller in de eigen regio;
- De meerwaarde voor het Rijk moet zijn beschreven (nationaal belang);
- De baathebbers moeten meebetalen aan de tegenvaller;
- Het Rijk draagt bij deze voorwaarden maximaal 50% van de meerkosten, conform onderdeel C3.

10. Risicobedragen in de ramingen

Algemeen uitgangspunt bij risicoverdeling is dat de partij die het risico kan beheersen, het risico in beginsel ook draagt. De initiatiefnemer benoemt, kwantificeert en onderbouwt de voorziene/bekende risico's met een risicoanalyse en neemt deze op in de raming. Er kunnen specifieke afspraken over de risicoverdeling worden gemaakt. In het deltafonds is een risicoreservering opgenomen voor onvoorziene risico's voor deltaprogramma zoetwater fase 2 als geheel. De onvoorziene risico's bij regionale programma's worden binnen het programma opgelost.

Specifiek voor type 1 maatregelen: basis voor de risicoanalyse is de SSK-methodiek, waarbij rekening wordt gehouden met de aard van het project en de complexiteit. Aanbestedingsrisico's worden meegenomen in de risicoanalyse. Onvoorzien kunnen zich bijzondere situaties voordoen waarbij de werkelijke kosten sterk afwijken van de geraamde kosten. Een voorbeeld hiervan is een geval waarin tijdens de uitvoering van een project onverwacht een grote archeologische vindplaats wordt aangetroffen. Er kan dan een beroep worden gedaan op de Hardheidsclausule.
Na afronding van de maatregel (type 1) wordt een eindrapport opgesteld met verantwoording over de uitvoering van het project inclusief de financiering.
Het is niet de bedoeling dat 'Risico bij diegene die risico kan beheersen' leidt tot conservatieve aanpak en het vermijden van (meer risicovolle) innovatieve oplossingen of meekoppelkansen. De initiatiefnemer kan als dit speelt via een amendement aanpassing van de programmering vragen. Deze werkwijze kan worden opgenomen in het projectplan.
In fase 2 wordt een risicoreservering van ruim 10% opgenomen voor alle type 1 maatregelen tezamen. Daarmee wordt voorkomen dat elk project afzonderlijk een te grote risicoreservering moet opnemen.

11. De Hardheidsclausule

Een initiatiefnemer die een beroep wenst te doen op de Hardheidsclausule dient hiertoe een onderbouwd verzoek in bij het BPZ en het Programmabureau. Het BPZ stelt een advies op over het verzoek, waarbij alle Partijen zich inspannen voor het vinden van een oplossing. Criterium voor de hardheidsclausule is dat vasthouden aan de raming voor de initiatiefnemers zou leiden tot een onbillijkheid.

12. Second opinion kosten- en risico-onderbouwing

Het Expertisecentrum Kosten en Baten (ECK-B) geeft een oordeel over de kosten- en risico-onderbouwing en beoordeelt of de kostenraming conform de fasering is. Het ECK-B maakt bij de beoordeling onderscheid tussen de vier typen maatregelen. Er is door het ECK-B een protocol opgesteld welke informatie wanneer nodig is voor de toetsing en hoe er wordt getoetst. Het ECK-B geeft een advies aan het Programmabureau over de kostenonderbouwing, risicoanalyse en fasering. Het Programmabureau geeft in het advies aan het BPZ over de programmering aan wat de uitkomst is van de second opinion van het ECK-B.

13. Amendementen t.a.v. de programmering

Over amendementen dient beslist te worden voor 1 november in verband met het opstellen van de Rijksbegroting. Amendementen dienen daarom voor 1 oktober aan het Programmabureau te

worden gemeld. Het BPZ van oktober stelt vervolgens een advies op over de verzoeken tot aanpassing van de programmering ten behoeve van de besluitvorming over de Rijksbegroting.

14. Toetsen en advisering

De benodigde informatie wordt verzameld via het gestandaardiseerde DPZW-projectenformat en een uitvraag van het programmabureau over de voortgang. De planning staat beschreven onder punt 7. Actualiseren van de projectenformats is alleen nodig als er zaken zijn veranderd bijvoorbeeld qua planning, financiering, scope. Het Programmabureau beoordeelt de ingevulde formats en de halfjaarlijkse actualisatie en formuleert zo nodig voorstellen voor aanpassing van de programmering, de fasering, het omgaan met mee- en tegenvallers en eventuele amendementen. Het Programmabureau stelt op basis van de jaarlijkse uitvraag een voortgangsrapportage zoetwater op. Deze voortgangsrapportage vormt de verantwoording of de maatregel conform de afspraken is uitgevoerd. Specifieke eisen met betrekking tot de verantwoording kunnen worden gesteld via bestuurlijke en/of juridische overeenkomsten tussen betrokken Partijen. Het Programmabureau bereidt de besluitvorming in het BPZ over programmering en voortgang voor in overleg met Regio's en initiatiefnemers tijdens de gezamenlijke landelijke werksessies. Het BPZ- besluit vormt een advies voor de Deltacommissaris en voor de reservering van budgetten in het Deltafonds en op begrotingen van andere deelnemende Partijen. Het Programmabureau toetst na een fase samen met de Regiovertegenwoordigers of de activiteiten waarvoor een bijdrage is verleend hebben plaatsgevonden en of is voldaan aan de afspraken. De bevindingen uit deze toets resulteren in een advies aan het BPZ en jaarlijks aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat of een gemandateerde directeur.

BIJLAGE V Specifieke Uitkering Zoetwater (SPUK): Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat voor stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Gelet op de artikelen PM van het Kaderbesluit subsidies IenM, de artikelen PM van de Financiële-verhoudingswet, de artikelen PM van de Algemene wet bestuursrecht, etc...

Besluit:

Artikel 1 (afstemming grondslagen)

PM

Artikel 2 (begripsomschrijvingen)

In deze regeling wordt verstaan onder:

***Hoofdwatersysteem*:** samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen die zijn aangewezen in bijlage II, onderdeel 1, bij het Waterbesluit, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken,

***Innovatieve pilot**:* maatregel die gericht is op een lange termijn transitie en naar verwachting in meer dan één zoetwaterregio kan worden toegepast,

***Minister**:* Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

***Ontvanger**:* provincie, gemeente of waterschap,

Rijksbijdrage: specifieke uitkering of subsidie op grond van deze regeling,

***Zoetwaterregio**:* een van de zeven onderscheiden zoetwaterregio's als bedoeld in het Deltaplan Zoetwater 2021-2027, en PM

Bestuurlijk Platform Zoetwater: overlegorgaan waarin het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de zoetwaterregio's, de Deltacommissaris, gemeenten en sectorpartijen zijn vertegenwoordigd.

Artikel 3 (doel)

1. Deze regeling heeft tot doel het financieren van maatregelen die bijdragen aan het voldoende beschikbaar blijven van zoet water door zuinig gebruik of het vasthouden, verdelen of aanvoeren van zoet water te stimuleren.
2. Onder een maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan:
a. een maatregel als bedoeld in bijlage 1, of
b. een maatregel vastgesteld in overleg met het Bestuurlijk Platform Zoetwater als alternatief voor een maatregel in bijlage 1.

Artikel 4 (plafond en wijze van verdelen)

1. Het rijksbijdrageplafond bedraagt € PM.
2. De toekenning van de beschikbare gelden vindt plaats overeenkomstig bijlage II op basis van de volgorde van binnenkomst van de aanvragen.

Artikel 5 (hoogte rijksbijdrage)

1. In bijlage 1 zijn per maatregel de verwachte totale kosten aangegeven.
2. De volgende kosten maken geen deel uit van de rijksbijdrage:
a. kosten voor regulier beheer en onderhoud,, tenzij een maatregel als bedoeld in artikel 3, tweede lid, innovatie of kostenbesparing van regulier beheer of onderhoud betreft,
b. personeelskosten,
c. kosten voor activiteiten die verricht zijn gemaakt voor 1 januari 2022, en
d. omzetbelasting over de kosten van de rijksbijdrage voor een maatregelenpakket voor zover deze omzetbelasting in aanmerking komt voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds. verrekend kan worden.
3. De rijksbijdrage bedraagt hoogstens:
a. 25% van de verwachte totale kosten, bij een maatregel die effect heeft in een zoetwaterregio,
b. 50% van de verwachte totale kosten, bij een maatregel die:
1°. effect heeft in meer dan een zoetwaterregio,
2°. in meer dan een zoetwaterregio kan worden toegepast, of
3°. bijdraagt aan de klimaatbestendigheid van de zoetwatervoorziening van het hoofdwatersysteem, of
c. 50% van de verwachte totale kosten, bij een innovatieve pilot.
4. In afwijking van het derde lid geldt dat het percentage van de rijksbijdrage voor een maatregel hoger kan zijn dan het daar bepaalde, als de werkelijke totale kosten bij een andere maatregel lager zijn dan de verwachte totale kosten, en in overleg met het Bestuurlijk Platform Zoetwater het overschot van de andere maatregel bij die maatregel wordt benut.

Artikel 6 (aanvraag)

1. De minister kan op aanvraag een rijksbijdrage verstrekken voor de verwachte totale kosten, bedoeld in bijlage I, voor het uitvoeren van de maatregelen, bedoeld in artikel 3, tweede lid.
2. De rijksbijdrage kan worden aangevraagd door een ontvanger.
3. Een aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het formulier dat is opgenomen in bijlage 2 bij deze regeling.
4. De aanvraag tot verstrekking van de rijksbijdrage wordt jaarlijks uiterlijk voor PM ingediend.

Artikel 7 (verlening)

1. De minister beslist over de verlening binnen PM weken na ontvangst van de aanvraag.
2. Een besluit tot verlening vermeldt ten minste: PM.

Artikel 8 (voorschot)]

Bij een rijksbijdrage van ten minste €25.000 verstrekt de minister bij het besluit tot verlening een voorschot van ten hoogste 80% van de rijksbijdrage overeenkomstig het opgegeven jaarlijkse kasritme.

Artikel 9 (voorwaarden en verplichtingen ontvanger)

1.1 De ontvanger is verplicht de maatregel uit te voeren volgens de planning die is opgenomen in de aanvraag maar uiterlijk voor 1 januari 2028, tenzij op verzoek van de ontvanger door het Bestuurlijk Platform Zoetwater een latere datum is vastgesteld.
22. De ontvanger is verplicht te melden hoe de rijksbijdrage is besteed:
a. als de ontvanger een gemeente of provincie is: op de wijze bepaald in artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet (SiSa methodiek), en
b. als de ontvanger een waterschap is, PM.

3. De ontvanger verstrekt jaarlijks voor het einde van het kalenderjaar informatie over de voortgang van de maatregelen.

Artikel 10 (verplichtingen coördinerende provincie)

1. Per provincie in de zoetwaterregio Noord-Nederland wordt door de ontvangers in die regio een coördinator aangewezen.
2. De minister wordt voor het indienen van de eerste aanvraag voor een maatregel die effect heeft in die zoetwaterregio hierover geïnformeerd.
3. De coördinator houdt toezicht op het tijdig uitvoeren van een maatregel door de ontvangers in de zoetwaterregio, als bedoeld in artikel 9, eerste lid.
4. De coördinator kan voor een enkele maatregel als bedoeld in artikel 3, tweede lid, de coördinerende taken als bedoeld in het derde lid overdragen. De minister wordt voor het indienen van de eerste aanvraag voor die maatregel hierover geïnformeerd.

Artikel 11 (vaststelling)

1. Een aanvraag tot vaststelling voor een rijksbijdrage van ten minste PM wordt ingediend met gebruikmaking van het formulier, bedoeld in bijlage 3.
2. De minister stelt binnen PM maanden na afronding van de maatregelen de rijksbijdrage vast.

Artikel 12 (inwerkingtreding)

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2022 en vervalt met ingang van 31 december 2027, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op rijksbijdragen die voor die datum zijn aangevraagd.

Artikel 13 (citeertitel)

Deze regeling wordt aangehaald als: Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

C. van Nieuwenhuizen Wijbenga